

Prosjektsklasse - Reiselivet i fylkesdelplan (regional delplan) for Hardangervidda

BAKGRUNN

Fylkesdelplan for Hardangervidda (eller regional delplan for Hardangervidda som den vil hete etter ny plan- og bygningslov) skal legge en helhellig langsiktig strategi for bruk av areal som er viktige leveområder for villreinen eller påvirker villreinens leveområder. Planen skal både sikre villreinen tilstrekkelige leveområder og langsiktige gode livsvilkår, og sikre lokalsamfunn rundt Hardangervidda gode muligheter for nærings- og bygdeutvikling.

Reiselivet er en viktig næring i alle lokalsamfunnene rundt Hardangervidda. Innovativ fjellturisme omfatter flere destinasjoner og kommuner i tilknytning til Hardangervidda, og har som målgruppe overnattings-, aktivitets-, serverings- og transportvirksomheter, i tillegg til handelsstandsbedrifter på de syv destinasjonene som deltar. Gjennom Innovativ fjellturisme har det vært arbeidet systematisk med å utvikle fjellturismen til en lønnsom, helårig næringsvirksomhet med høy attraksjonskraft i utvalgte internasjonale turistmarkeder.

På Innovativ fjellturismes kommunenettverkssamling på Rauland i mars i år kom det fram at det er et tydelig behov for å få reiselivsnæringen sterkere inn i arbeidet med fylkesdelplanen for Hardangervidda. Til nå har reiselivet i liten grad vært organisert eller hatt samlet kunnskap nok til å bidra systematisk inn i denne type planprosesser. Innovativ fjellturisme og Innovativ fjordturisme kan gjennom utviklet kunnskap og sin organisering bidra til å bringe reiselivet sterkere inn i prosessen. Denne prosjektskissen skisserer et opplegg for dette

Fra eiendomsutvikling til bærekraftig reiselivsutvikling

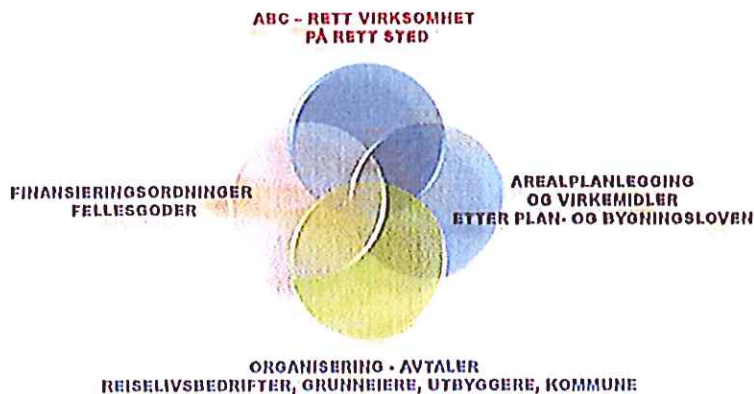
Tradisjonelt har det vært et sterkt fokus på konflikter og tilrettelegging for utbygging og eiendomsutvikling i arealplaner for fjellområdene. Reiselivsutviklingen har et videre perspektiv med fokus på områdenes verdier og attraksjonskraft og langsiktige kommersielle verdiskaping basert på besøkende gjester, ikke utbygging alene. Sentrale spørsmål er knyttet til hvilke tilbud som kan gis gjestene, hvordan natur- og miljøkvaliteter gjestene kommer for å oppleve kan ivaretas, hvordan fellesgoder som stier, løyper og andre tilbud kan utvikles, driftes og finansieres, og hvilke virkemidler som må brukes for å få dette til.

Utviklingen av reiselivet skal bygge på prinsipper for et bærekraftig reiseliv basert på EUs og FN-WTOs definisjon bevaring av natur, kultur og miljø, styring av sosiale verdier og økonomisk levedyktighet. Disse prinsippene ligger også til grunn for arbeidet innenfor Innovativ fjellturisme.

Bevering av natur, kultur og miljø	Styrking av sosiale verdier	Økonomisk levedyktighet
1. Kulturell rikdom	5. Lokal livskvalitet og sosial verdiskaping	9. Økonomisk levedyktige og konkurransedyktige reiselivsdestinasjoner gjennom lokal verdiskaping
2. Landskapets fysiske og visuelle integritet	6. Lokal kontroll og engasjement	10. Økonomisk levedyktige og konkurransedyktige reiselivsbedrifter
3. Biologisk mangfold	7. Jobbkvalitet for reiselivsansatte	
4. Rent miljø og ressurs effektivitet	8. Gjestetilfredshet og trygghet; opplevelseskvalitet	

Rammebetingelser og bedre planleggingsmodeller for fjellturismen har vært en av flere hovedaktiviteter i Innovativ fjellturisme. En viktig konklusjon fra dette arbeidet er behovet for å

se arealbruk og lokalisering i sammenheng med driftsløsninger og organisering av offentlige og private aktører på reisemålene. Kommunene har en viktig koordinerende rolle i dette arbeidet.

Ferdsløsning er en sentral problemstilling i tilknytning til villreinområdene. Differensiert styring av ferdsløsning tilpasset villreins behov vil i stor grad kunne ha sammenfallende mål med reiselivets behov for å tilrettelegge tilbud og styre ferdsløsning til ønskede områder. Eksempelvis vil kunnskap utviklet gjennom villreinsenteret kunne inngå som en del av reiselivets tilrettelegging for aktiviteter og styring av ferdsløsning. For å få dette til må driftsspørsmål, finansieringssystemer, samarbeid mellom forvaltning og reiselivsnæring komme sterkere på dagsorden i fylkesdelplanprosessen. Samtidig må det etableres en sterkere erkjennelse om at drifts- og finansieringsspørsmål i forhold til fellesgoder og for eksempel ferdsløsning må være en forutsetning for arealbruksløsninger.

PROSJEKTSKISSE

Mål

Formålet med prosjektet er å bringe inn kunnskap og sette reiselivet representert ved overnattings-, aktivitets-, serverings- og transportvirksomheter mv i stand til en sterkere og mer koordinert medvirkning i fylkesdelplanarbeidet.

Et viktig delmål er å bredde ut diskusjonen faglig og forvaltningsmessig slik at reiselivets medvirkning og driftsspørsmål kommer sterkere inn i forhold til tilrettelegging og styring av ferdsløsning i tilknytning til villreinområdene.

Hovedaktiviteter

- 1) Utvikle et felles reiselivsfaglig diskusjonsgrunnlag blant annet knyttet til problemstillingene som er skissert over.
- 2) Koordinere og bidra med kunnskap og formidling i de lokale prosessene jf planprogrammet for fylkesdelplanprosessen.

3) Deltakelse og formidling til regionale og nasjonale ledd.

Prosjektansvarlig

Innovativ Fjellturisme vil være prosjektansvarlig.

Framdrift

Framdriften tilpasses fasene i fylkesdelplanprosessen.

Kostnader

Kostnadene er stipulert til kr 250 000,- inkl mva fordelt på følgende aktiviteter:

- Utvikling av reiselivs faglig diskusjonsgrunnlag	40 000,-
- Deltakelse i lokale planprosesser	145 000,-
- Deltakelse mot regionale ledd	40 000,-
- Reisekostnader	25 000,-

Finansieringsforslag

- Tilskudd Buskerud fylkeskommune	75 000,-
- Tilskudd Telemark fylkeskommune	75 000,-
- Tilskudd Innovativ Fjellturisme	50 000,-
- Tilskudd fylkesdelplanprosjektet	50 000,-